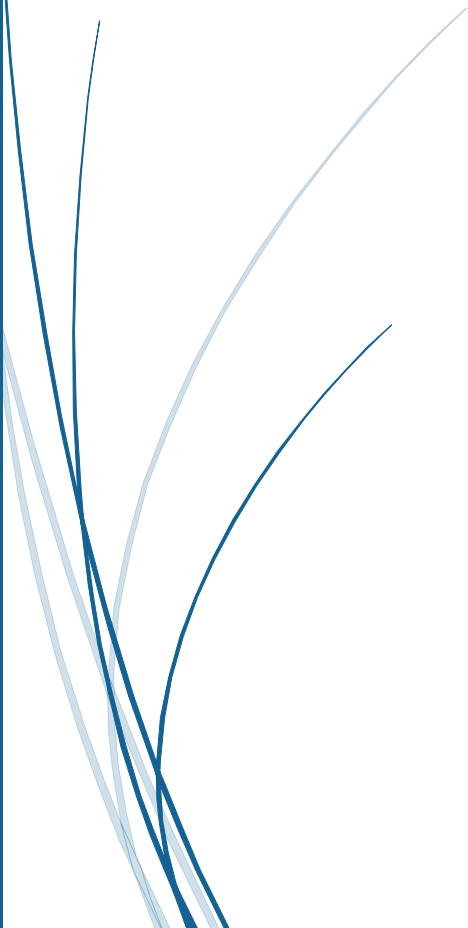

30.03.2015

Kvalitetsrapport

2014

Innhold

1	Innledning	2
2	Sammendrag og konklusjoner	3
2.1	Utdanning.....	3
2.2	Forskning og formidling	3
2.3	Eksternt samarbeid	3
2.4	Forvaltning og ledelse	3
2.5	Anbefalinger for satsningsområder	4
3	Realisering av høgskolens resultatmål.....	5
3.1	Utdanning.....	5
3.1.1	Utviklingsarbeid prioritert av studieutvalget	5
3.1.2	Studieprogresjon, gjennomstrømming og resultater	6
3.1.3	Rekruttering og opptak	12
3.1.4	Evalueringer av studietilbud og undervisning	16
3.1.5	Internasjonalt samarbeid og utveksling av studenter	20
3.2	Forskning- og formidling	21
3.3	Eksternt samarbeid	23
3.4	Forvaltning og ledelse	24
3.4.1	Økonomiforvaltning	24
3.4.2	Kompetanse og rekruttering	26
3.4.3	Pedagogisk utdanning	28
3.4.4	Internasjonal utveksling	29
3.4.5	Kjønnsbalanse.....	29
3.4.6	Arbeidsmiljø	30
4	Rapporter	31
4.1	Læringsmiljøutvalget.....	31
4.2	Arbeidsmiljøutvalget	31
4.3	Avviksrapportering	31
4.4	Interne revisjoner.....	31
4.5	Ledelsens gjennomgang.....	31
5	Oppfølging av vedtak i Kvalitetsrapport 2013 (Sak 17/14)	32
6	Vedlegg	34
6.1	Oppstartsundersøkelse	34
6.2	Studiebarometeret.....	34
6.3	Studie og emneevalueringer	34

1 Innledning

I henhold til universitets- og høyskolelovens § 9.1 har høyskolestyret ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet. Dette er nedfelt i Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) sin «Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning» (tilsynsforskriften). I forskriftens kapittel 3 heter det: *“Institusjonen skal ha faste rutiner og prosesser som i en årlig syklus frambringer, vurderer og anvender informasjon om det enkelte studium og utdanningsvirksomheten generelt. Systemet skal bidra til at institusjonen vurderer resultatene i utdanningsvirksomheten, avdekker svakheter, iverksetter forbedringstiltak og foretar kontinuerlige vurderinger med sikte på kvalitetsutvikling. Vesentlig informasjon og vurderinger skal være tilstrekkelig dokumentert.”*

Kvalitetsrapportens hovedformål er å avdekke sviktende kvalitet i utdanningene, i forhold til de mål som er satt i høyskolens strategiplan (2012-2015). Høyskolens kvalitetssystem er et kontinuerlig arbeid, og kvalitetshåndboka ble i 2014 revidert. Kvalitetsrapporten utarbeides årlig som en del av vårt kvalitetsarbeid, og oppsummerer forrige års arbeid med kvalitet både på HiÅ-nivå og på avdelingsnivå. I tillegg inkluderes nøkkeltall om interne forhold, sammenlignet med sektoren forøvrig. Rapporten for 2014 er basert på tilgjengelig informasjon som søkning, opptak, gjennomstrømming, rapporterte evalueringer av undervisning og studieprogram. Det utføres i tillegg interne revisjoner på utvalgte avdelinger/studieprogram. Nautiske fag har spesielle krav til kvalitetssystem, og har derfor intern revisjon hvert år. I tillegg gjennomgås det også eksterne revisjoner. Prosess med å bli ISO-sertifisert er også i gang.

Evaluering er en læringsprosess for både studenter og fagmiljøene. Det kan være utfordrende å involvere studenter i dette arbeidet, fordi studentenes engasjement er varierende. For at vi skal få det til, må vi ha gode ordninger som bidrar til at studentenes rolle i evalueringene blir lagt mer vekt på. Det er også viktig at studentene også får informasjon om hva som gjøres for å følge opp disse evalueringene. Da det hele tiden kommer nye studenter, må avdelingene arbeide kontinuerlig med å involvere studenter.

Kvalitetsrapporten er oppbygd etter samme struktur som HiÅs «Årsrapport 2014-15».

2 Sammendrag og konklusjoner

2.1 Utdanning

Det er gjort mye godt utviklingsarbeid på utdanningssiden. Alle avdelinger har utført evalueringer av studieprogram og emner. Det generelle inntrykk fra disse er at studentene i stor grad er tilfreds. De legger vekt på at de ønsker god kontakt med næringslivet i sine studier. Studentene er opptatt av at fagene skal gi en god sammenheng i studiet, og at de utfyller hverandre for å oppfylle et samlet læringsutbytte for studiene. Våre studenter synes det er svært viktig at faglærere har god pedagogisk bakgrunn og at det benyttes studentaktive læringsformer der dette er mulig og egner seg.

Utdanninger som har studenter med betydelig innslag av praksis ønsker at praksisveiledernes veilederkompetanse styrkes.

Dette gjenspeiles også i Studiebarometeret 2014.

2.2 Forskning og formidling

Alle avdelinger har personale som er knyttet mot forskning- og/eller utviklingsarbeid. Dette skaper grunnlag for at studenter kan velge bachelor- og masteroppgaver i tilknytning til samarbeidspartnere både i næringslivet og offentlig sektor.

2.3 Eksternt samarbeid

Det er nå utarbeidet felles prosedyrer og rutiner for inngåelse av avtaler, spesielt når det gjelder forskning- og prosjektsamarbeid. Dette vil gjøre det enklere å dele erfaringer og utvikle arbeidet videre. I denne forbindelse er det publisert en forskningshåndbok knytte til ekstern virksomhet når det gjelder forskning. Kandidatundersøkelsen for 2014 er gjennomført, men rapport er i skrivende stund ikke ferdigstilt.

Alle avdelinger har samarbeid med eksterne aktører. Når vi nå har felles prosedyrer og rutiner for inngåelse av avtaler vil dette samarbeidet dokumenteres og systematiseres, slik at en lettere kan dele erfaringer og utvikle dette arbeidet videre.

2.4 Forvaltning og ledelse

Høgskolen har utarbeidet nytt internrapporteringsverktøy som gir en direkte kobling mellom budsjett og regnskap. Dette gir bedre kontroll på bruk av budsjettmidler. Det rettes fokus arbeides med å utvikle verktøy og rutiner for å budsjettere BOA aktivitetene inn i samme budsjetteringsverktøy i 2015.

Ved at Statsbygg nå benytter seg av sin opsjon på utkjøp av selskapet som eier Kunnskapsparken, vil HiÅ bli sikret arealer for fremtida. Mulighetsstudien fra SIGNAL arkitekter vil danne grunnlag for hvordan Høgskolen prioriterer å utnytte tilgjengelige areal.

Vi har en generell økning i ansatte med førstekompetanse. Dette reduserer sårbarheten på enkelte fagområder. Det er viktig at avdelingene har fokus på personalplanlegging for å holde høy kvalitet på rekrutteringsprosesser. Her må en også finne en god balanse mellom rekruttering av ansatte med god forskningskompetanse og med solid næringslivserfaring. Vi har fremdeles rekrutteringsutfordringer når det gjelder byggfag, maritim teknologi og nautikk. For sistnevnte satser Høgskolen på intern kompetansebygging.

2.5 Anbefalinger for satsningsområder

Utdanning

- Benytte læringsutbyttebeskrivelser i studenthverdagen i større grad enn i dag. Kvalitetssikre at læringsutbytte, pedagogiske metoder og vurderingsform er i overensstemmelse med, og at vurderingsformen gjenspeiler studentenes læringsutbytte.
- Benytte sensorveiledning til eksamensoppgaver i større grad enn i dag, også i deskriptive fag.
- Ha fokus på studentoppfølging, slik at frafall av studenter ikke øker.
- Styrke de høgskoleansattes pedagogiske kompetanse, slik at studenter i større grad skal oppleve god kvalitet i undervisning- og veiledning.
- Satse på intern kompetansebygging i fag der vi har rekrutteringsutfordringer.
- Fortsette satsing på e-læring som undervisningsform. Dette vil være et viktig bidrag til å styrke kvalitet på undervisning.
- Fortsette satsing på forkurs, da dette rekrutterer rundt ¼ av kandidatene til ingeniør og maritim utdanning (Kandidatundersøkelsen 2014).
- Evaluere hvilke markedsføringstiltak som fungerer under Oppstartsundersøkelsen, samt utarbeide konkrete spørsmål for å se om fusjonen har hatt noen virkning på søkertallene.

Forskning og formidling

- Fortsatt arbeid med å styrke forskerkompetansen og andelen førstekompetente.
- Fortsatt ha fokus på at forskning og formidling skal ha relevans for regionens arbeid- og næringsliv.

Eksternt samarbeid

- Satsing på internasjonalisering.
- Videreutvikle samarbeidet med arbeid- og næringsliv.

3 Realisering av høgskolens resultatmål

Kvalitetsrapport 2014 er basert på mål satt i Høgskolens strategiplan 2012-2015.

3.1 Utdanning

Høgskolen i Ålesund skal tilby utdanning av høy kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Høgskolen i Ålesund skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

3.1.1 Utviklingsarbeid prioritert av studieutvalget

Studieutvalget ba om at tiltak innenfor studiekvalitet og gjennomstrømming samt ekstern virksomhet skulle prioriteres for 2014.

Eksisterende erfaringstall for gjennomstrømming fra studentundersøkelser og opptaksgrunnlag er gjennomgått for å finne fram til effektive tiltak for å minske frafall og øke gjennomstrømmingen i alle studier. AIR har gjennomført en utprøving av metode for å motvirke frafall i 2014. Resultatet ble presentert på MNT-konferansen i mars 2015.

Det er utarbeidet felles retningslinjer for dokumentasjon og arkivering av evaluering av studier og emner.

Når det gjelder aktivitet knytta til ekstern virksomhet er det etableres felles prosedyrer og rutiner for inngåelse av avtaler og annen nødvendig dokumentasjon knyttet til all ekstern virksomhet både når det gjelder studier, forskning- og prosjektsamarbeid. Det er utarbeidet en forskerhåndbok, som samler nødvendig informasjon om støttefunksjoner og- tjenester for forskning- og prosjektsamarbeid. Alle studieprogram ved AIR har opprettet egne Fagråd sammen med arbeidslivet for en mer systematisert kontaktflate mot våre eksterne samarbeidspartnere.

Kandidatundersøkelse for 2014 er gjennomført. Med bakgrunn i økt fokus på læringsutbytte er innholdet i denne noe endret i forhold til 2010. Rapport fra kandidatundersøkelsen er i skrivende stund ikke ferdigstilt.

Skrivementorprosjektet, som ble tildelt 115.000,- støtte i 2014, har levert sluttrapport. Prosjektet er bestemt videreført i 2015. Det er viktig at støttede prosjekter har overføringsverdi til andre studier/fagområder. Studieutvalget har derfor vurdert at en heller bør satse på å gi støtte i retning av mer generelle tiltak for å utvikle studiekvaliteten. Skrivementorprosjektet er et eksempel på dette.

3.1.2 Studieprogresjon, gjennomstrømming og resultater

Høgskolens måleparametre for området er:

- **Andel studenter som gjennomfører studiet på normert tid (gjennomstrømming)**
- **Eksamensresultater – herunder strykprosenter**
- **Gjennomsnittlig studiepoengproduksjon per student**

Gjennomstrømming på treårige bachelor- og toårige masterstudier

Med gjennomstrømming menes antall uteksaminerte kandidater våren 2014 sett i forhold til studenter som ble tatt opp på de respektive 3-årige studier høsten 2011. Studenter som har søkt permisjon eller er overført til andre studier er ikke regnet med. For sammenligning er det tatt med tall fra tidligere år. Det er benyttet en streng definisjon av normert tid som betyr studieåret som avsluttes 31.juli.

For å få med de som kontinuerer samme høst som avslutningsåret er det lagt til en ekstra oversikt i tabellen, «Fullført i kalenderåret».

Tabell 1 Tabellen viser gjennomføring på normert tid av 3-årige bachelorstudier i perioden for kull som startet 2011 sammenlignet med tidligere kull. Siste kolonne tar også med kontinuasjon høst.

Bachelorutdanninger	Opptak 2011			Normert progresjon					Fullført i kalenderåret 2014	
	Antall	Antall sluttet	Antall Forsinket	Antall	Prosent	Prosent	Prosent	Prosent	Antall	Prosent
				2014	2014	2013	2012	2011		
Bygg	18	5	2	12	67 %	60 %	56 %	37 %	12	67 %
Bygg Y-veien	19	5	1	13	68 %	64 %	57 %	14 %	13	68 %
Data	13	5	4	4	31 %	35 %	24 %	37 %	5	38 %
Data Y-veien	9	8	0	1	11 %	0 %	40 %	50 %	1	11 %
Automatiseringsteknikk	20	4	2	14	70 %	42 %	43 %	47 %	14	70 %
Automatisering Y-veien	20	5	3	12	60 %	28 %	44 %	75 %	12	60 %
Produktutvikling og design	18	4	3	11	61 %	27 %	52 %	33 %	12	67 %
Produktutvikling og design Y-veien	7	2	4	1	14 %	13 %	100 %		2	29 %
Skippsdesign	13	3	4	6	46 %	47 %	56 %		7	54 %
Skippsdesign Y-veien	1	1	0	0	0 %	0 %	100 %		0	0 %
2-årig bygg						50 %	100 %	11 %		
Ingeniør – totalt	138	42	23	74	54 %	37 %	42 %	39 %	78	57 %
Nautikk	22	4	4	14	64 %	71 %	50 %	55 %	16	73 %
Nautikk Y-veien	20	4	6	10	50 %	71 %	60 %	80 %	14	70 %
Shipping og logistikk	32	8	3	21	66 %	53 %	60 %	47 %	21	66 %
Sjukepleie	142	48	25	69	49 %	56 %	55 %	48 %	74	52 %
Bioingeniør	20	5	1	14	70 %	55 %	70 %	50 %	14	70 %
Marin biologi og foredling										
Havbruk							40 %	0 %		
Matteknologi								100 %		
Marin bioteknologi							22 %	40 %		
Marine og biologiske fag	8	3	2	3	38 %	47 %			4	50 %
Eksportmarkedsføring	40	18	6	16	40 %	30 %	38 %	25 %	19	48 %
Økonomi og adm.	47	15	12	20	43 %	31 %	41 %	66 %	23	49 %
Innovasjonsledelse	17	9	3	5	29 %	33 %	22 %	9 %	6	35 %
Handels- og serviceledelse	28	14	8	6	21 %	30 %	42 %	38 %	9	32 %
Totalt	514	170	93	252	49 %	44 %	45 %	51 %	278	54 %

For kull som startet bachelorstudier i 2011, er der en økning fra 44 % i 2013 til 49 % i 2014. I motsetning til 2013 er det nå ingeniørstudier som har størst økning fra 37 % til 54 %. Y-vei studenter ved data ser fremdeles ut til å falle fra, på samme måte som tidligere. For ingeniørstudier er det Automatiseringsteknikk, Bygg og Produktutvikling og design som har høyest gjennomstrømming.

For nautiske fag er gjennomstrømmingen høy der en også tar med studenter som kontinuerer. Prosentvis gjennomstrømming på sjukepleie er noe lavere enn i fjor, fra 56 % til 49%. Tar vi med dem som kontinuerte ligger gjennomstrømmingen på 52 %.

For bioingeniør ser vi en økning fra 55 % til 70 %.

Ved AIB, som har hatt en strukturendring ved sin avdeling, ser en at gjennomstrømmingen har økt for alle studier med unntak av Handels- og serviceledelse.

Ifølge rapport og planer hadde vi et resultatmål på gjennomstrømming på normert tid med 61%. Her ligger vi fortsatt noe under.

Tabell 2 Tabellen viser gjennomføring på normert tid av 2-årige masterstudier i perioden for kull som startet 2012 sammenlignet med tidligere kull. Siste kolonne tar også med kontinuasjon høst.

Studium	Opptak Antall	Sluttet Antall	Forsinket Antall	Fullført Antall	Fullført Prosent				Fullført i kalenderåret 2014	
					2014	2013	2012	2011	Antall	Prosent
Masterutdanninger	Opptatt 2012									
Master i Produkt og systemdesign - disiplin	9	0	0	9	100 %	64 %	56 %	80 %	9	100 %
Master i Produkt og systemdesign - erfaring	0	0	0	0		100 %	17 %	80 %		
Master i Skipsdesign - disiplin	4	0	0	4	100 %	80 %	75 %		4	100 %
Master in International Business	23	7	4	12	52 %		40 %		13	57 %
Masterutdanninger totalt	36	7	4	25	69 %				26	72 %

(Master i Skipsdesign – erfaring, er ikke tatt med i tabellen, da der ikke er registrerte studenter)

Master in International Business gjennomfører godt over 50 % om en tar med studenter som kontinuerer. Ved resterende masterutdanninger gjennomførte 100 % i 2014. Når det gjelder masterutdanning gjennomfører mer enn 61% av studentene på normert tid.

Når en ser bachelor- og masterutdanninger under ett, er målet for gjennomføring i kalenderåret oppnådd, med et resultat på 63 %.

Gjennomstrømming – kortere studier og videreutdanninger

Tabellen under gir en oversikt over gjennomstrømming på studier fra 1 til 2 års varighet. Der hvor tall er tilgjengelig for tidligere år, er disse tatt med. Enkelte av studiene alternerer ved at de ikke har opptak hvert år, derfor vil tabellen ha hull.

Tabell 3 Gjennomstrømming i kortere studier og videreutdanninger i perioden 2011-2014

Studium	Opptak Antall	Sluttet Antall	Forsinket Antall	Fullført Antall	Fullført Prosent				Fullført i kalenderåret 2014	
					2014	2013	2012	2011	Antall	Prosent
Årsstudier										
Forkurs – ingeniør/maritim	72	2	3	67	93 %	56 %	63 %	52 %	70	97 %
Medisinsk og marint årsstudium	17	8	3	6	35 %	37 %	75 %	87 %	6	35 %
Økonomi og ledelse	38	13	7	19	50 %	44 %	38 %	43 %	23	61 %
Shippingledelse	5	3	2	0	0 %	8 %	25 %	33 %	0	0 %
Årsstudier totalt	132	26	15	92	70 %				99	75 %
Videreutdanninger										
Helsesøsterutdanning	40	2	2	36	90 %		93 %		38	95 %
Kreftsykepleie	21	7	2	12	57 %		75 %		12	57 %
Veiledningspedagogikk I	28	2	0	26	93 %	93 %		100 %	26	93 %
Veiledningspedagogikk II							95 %			
Rehabilitering I	36	3	0	33	92 %	100 %			33	92 %
Rehabilitering II							96 %			
Anesteseisjukepleie	10	0	1	9	90 %	100 %		71 %	9	90 %
Intensivsjukepleie	17	0	1	16	94 %	71 %		75 %	16	94 %
Operasjonssjukepleie	4	0	0	4	100 %	100 %		90 %	4	100 %
Barnesjukepleie	0	0	0	0		100 %			0	
Ledelse i helse- og sosialtjenesten	0	9	0	0		82 %				
Flerkulturell forståelse	27	1	0	26	96 %	80 %			26	96 %
Videreutdanninger totalt	143	22	4	126	88 %				126	88 %

En ser at forkurs ingeniør/maritim har hatt en fin økning de siste årene, og nærmer seg nå 100 %. Medisinsk og marint årsstudium har derimot en reduksjon i gjennomstrømming de to siste årene, mens økonomi og ledelse er i en positiv utvikling. Videreutdanningene har høy gjennomstrømming.

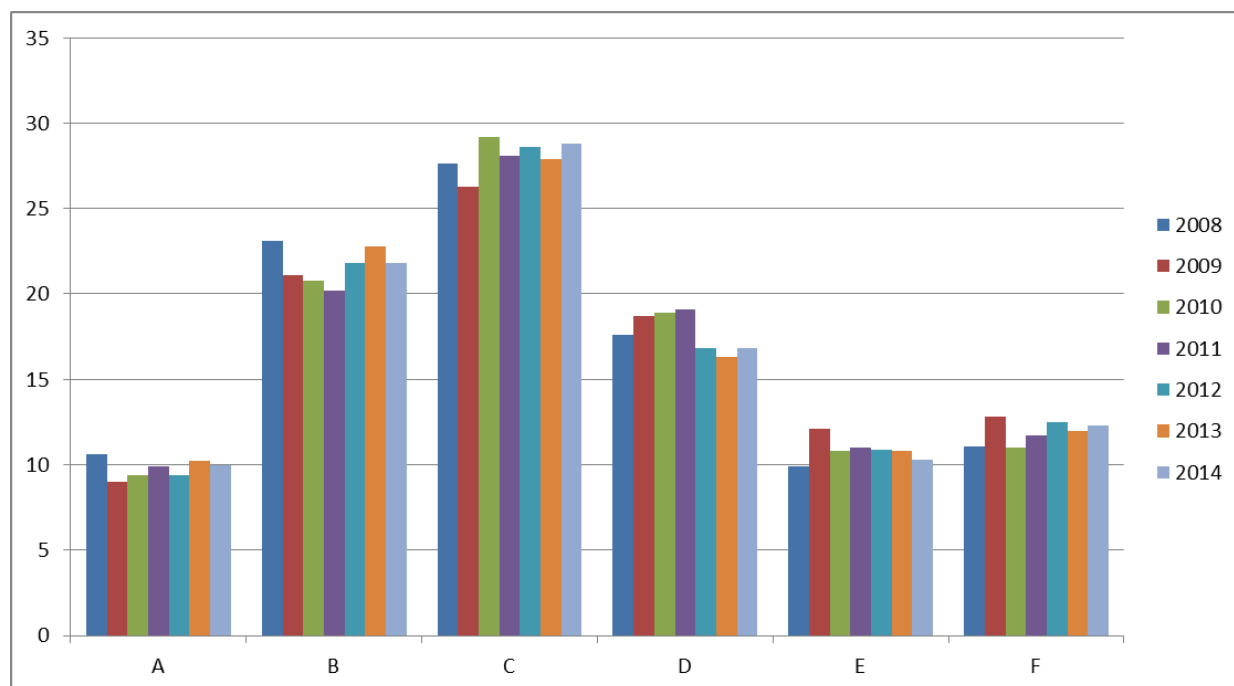
Redusert gjennomstrømming i medisinsk og marint årsstudium skyldes i noen tilfeller at studenter avstår fra å avlegge eksamen i enkelte fag, fordi de ikke trenger disse for videre studier. For noen videreutdanninger er det noen studenter som ikke får økonomisk kompensasjon fra arbeidsgiver, og velger derfor ikke å gjennomføre.

Antall uteksaminerte kandidater på gradsstudier var i 2014, 304 studenter. Dette er 81 studenter færre enn resultatmålet. Det er kun ABIOK som har nådd sitt resultatmål ifølge rapport og planer 2013-2014, med 41 uteksaminerte mot et resultatmål på 31.

Når det gjelder gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner, var resultatmålet for 2014 ved HiÅ 88 %. Ifølge DBH har HiÅ et resultat på 87,9 %, som viser at HiÅ er i rute. Resultatet er bedre enn gjennomsnittet av statlige høyskoler (87,7 %) og universitetene (81,9 %).

Eksamensresultater og bruk av karakterskalaen

Figuren under viser karakter fordelingen ved høgskolen over flere år. Karakterfordelingen er relativt lik fra år til år, med lite variasjon.

Figur 1 Grafisk fremstilling av karakterfordelingen

Som vist i figuren over, er karakterfordelingen på HiÅ siste år relativt stabil. En kan se at karakteren F har en stigende trend.

Tabell 4 Gjennomsnittlig karakterfordeling i prosent.

Karakter	HiÅ 2011	HiÅ 2012	HiÅ 2013	HiÅ 2014	Statlige Høyskoler 2014	Univ.2014
A	9,9	9,3	10,2	10,0	10,4	12,5
B	20,2	21,8	22,8	21,8	24,8	26,8
C	28,1	28,6	27,9	28,8	30,8	30,4
D	19,1	16,8	16,3	16,8	16,6	15,5
E	11,0	10,9	10,8	10,3	7,8	7,2
F	11,7	12,5	12,1	12,3	9,6	7,6

Ut i fra tabell 4 ser en karakterfordelingen i sektoren. HiÅ har en noe høyere andel av karakterene E og F, og noe lavere andel karakterene B og C.

Tallene viser gjennomsnittlig karakterfordeling for alle statlige høyskoler. Når en studerer statistikk (DBH) for høyskoler med omlag tilsvarende fagportefølje, ser en at karakterfordelingen her er nokså lik med HiÅ.

Som også nevnt i Kvalitetsrapport 2013, er det gjort undersøkelser når det gjelder praksis i karaktersetting (SØF-rapport nr. 03/13, «Karakterbruk og kvalitet i høyere utdanning») som viser at HiÅ ligger på gjennomsnittet når det gjelder bl.a. bachelorkarakteren til studentene.

Tabell 5 Strykprosjenter fordelt på institusjoner fra 2011 – 2014

Institusjoner	HiÅ	Statlige Høgskoler	UNIV.	ALLE
2011	10,5	8,2	7,2	7,6
2012	11	8,4	7,3	7,8
2013	11,1	8,6	7,6	8
2014	11,3	8,8	7,5	8

Strykprosjenten har økt noe de siste årene, med en oppgang på 0,8 % de siste fire år.

Tabell 6 Strykprosjenter fordelt på avdeling fra 2011 – 2014

Avdeling	2011	2012	2013	2014	Trend
Avdeling for biologiske fag	10,4	10	8,9	12,5	↑
Avdeling for helsefag	6,7	8,7	10	9,7	↑
Avdeling for ingeniør- og realfag	13,6	15,1	16,1	17,2	↑
Avdeling for internasjonal business	13,5	14,7	12,3	11,9	↓
Avdeling for maritim teknologi og operasjoner	5,3	5,7	5,1	5,2	→
Sum	10,5	11	11,1	11,3	

Strykprosjenten ved HiÅ er i 2014 på 11,3. Dette er en liten oppgang på 0,2 % siden 2012. For statlige høgskoler økte også strykprosjenten med tilsvarende 0,2 % fra 8,6 til 8,8 fra 2012 til 2014. Høgskolen har altså noe høyere strykprosjent sammenlignet med statlige høgskoler forøvrig. Ser en kun på utdanninger med sterkt innslag av tekniske og naturvitenskapelige fag, som HiÅ, har disse også høyere strykprosjent i en del emner enn andre utdanninger. Dette kan forklare at HiÅ sammenlignet med institusjoner med tilsvarende fagprofil har strykprosjent over landsgjennomsnittet (Kilde: DBH).

Det er fremdeles de tekniske og naturvitenskapelige utdanninger som har høyest strykprosjent. Avdeling for ingeniør- og realfag har den høyeste strykandel. Dette kan delvis forklares med at alle realfagene som er felles hører til ved AIR, og fagene som har høyest strykandel er matematikk og statistikk. Ved ABF sliter også studentene mest med naturvitenskapelige fag. Ved AIB er det finansregnskap med analyse som byr på størst utfordringer. Ser en dette i forhold til gjennomsnittlig opptakspoeng de siste tre år (tabell 11) forklarer ikke dette resultatet. Gjennomsnittlig opptakspoeng har vist lite svingninger, og er dermed ikke årsak til økning i strykprosjent. Realfag med høy strykprosjent ser altså fortsatt ut til å være en utfordring.

Sykepleierutdanningen har særlig hatt fokus på høy strykprosjent i medisinske og naturvitenskapelige emner. Det er fra og med kull 2013 innført obligatorisk studiedeltagelse i alle emner og de har satt fokus på det pedagogiske arbeidet (med tydeliggjøring av læringsutbyttene, endret pensum med ny

pensumbok, det har vært arbeidet mye med forelesningene i disse emnene, samt god dialog med studentene), som har medvirket til at særlig strykprosenten i anatomi, fysiologi og mikrobiologi har sunket vesentlig.

Klage på karakterfastsetting

Etter gjeldende UH-lov, presiseres det at det er kun blind sensur som nå er lovlig. Før overgang til blind sensur i 2014 ble i underkant av 20 % av karakterene endret, ved blind sensur må en forvente at flere sensurerte besvarelser vil få endret karakter. Adgang til klage på en karakterfastsettelse er et viktig kvalitetssikringselement når det gjelder vurderingsformer og fastsettelse av slutt karakter.

Tabell 7 Klager på karakterfastsetting for årene 2011 - 2014

Årstall	Antall klager	Uendret	Bedre	Dårligere
2011	139	83 %	11 %	2 %
2012	131	83 %	10 %	5 %
2013	149	82 %	15 %	1 %
2014	203	80 %	13 %	7 %

HiÅ må forvente en økning i antall klagesaker, i og med at HiÅ har ligget lavt sammenlignet med andre i sektoren. Gjennomsnittlig antall klagesaker per år i perioden 2011-2013 var 140. Vi har altså hatt en økning på 45% fra tidligere år til 2014. Denne økningen var primært høsten 2014.

Høsten 2014 gikk HiÅ over til blind sensur, men en kan ikke konkludere med at dette alene kan være årsaken til økt antall klager. Det var i 2013 klager i 64 emner. I 2014 var det en økning til 86 emner, altså 22 emner mer enn året før. Da er det naturlig at også antall klager øker. Det er ingen spesifikke fag som kan pekes ut som noen enkeltårsak til at antall klager øker, annet enn at det er klager i flere emner.

Høgskolen har et godt innarbeidet system for bruk av eksterne sensorer, som ivaretar kvalitetssikring av sensurarbeidet.

Studiepoengproduksjon

Tabell 8 Sammenligning av studiepoengproduksjon per heltidekvivalent per student ved HiÅ og andre institusjoner fra 2009 - 2014

Institusjonstype	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Alle Institusjoner	46,6	46,7	47,7	47,9	47,6	47,9
Statlige høyskoler	49,9	49,9	49,3	51,1	50,4	51,0
Høgskolen i Ålesund	49,4	51,4	50,9	48,5	49,6	51,0
Avdeling for biologiske fag	56,8	50,7	51,4	49,9	47,1	48,0
Avdeling for helsefag	49,2	54,7	55,2	50,2	50,7	53,7
Avdeling for ingeniør- og realfag	-	-	48,1 (Høst)	52,6	51,1	50,5
Avdeling for internasjonal markedsføring	47,5	50,3	49,4	48,0	48,6	50,3
Avdeling for maritim teknologi og operasjoner	-	-	46,9 (Høst)	42,4	49,0	50,0
Institutt for teknologi og nautikkfag	49,8	49,8	50,0 (Vår)	-	-	-

(Avdeling for teknologi og nautikkfag ble delt i 2011)

Studiepoengproduktiviteten holder seg stabil. En del av studiepoengproduksjonen kommer fremdeles fra kortere utdanninger med høyere gjennomføring enn bachelorutdanningene.

3.1.3 Rekruttering og opptak

Høgskolens målsetting er å være et kunnskapsnav i regionen. Rekrutteringsarbeidet er derfor viktig, både for å få ungdommer fra regionen til å ta sin utdanning her, men også å tiltrekke ungdommer nasjonalt og internasjonalt. Med mastergrader og en betydelig portefølje av videreutdanninger, er andre målgrupper også aktuelle for Høgskolen, ikke bare de helt unge som inntil nylig har vært den målgruppen med størst fokus. Dette gir nye utfordringer fordi en for mastergradsutdanninger og videreutdanninger i stor grad rekrutterer i nisjer og ikke i bredden. Siden forrige undersøkelse har det kommet til noen nye studier.

Søkerinformasjon og søkning

Det ble i september 2014 gjennomført Oppstartsundersøkelse. Denne tilsvarer den tidligere rekrutteringsundersøkelsen, men har endret navn på grunn av en spørsmålsdreining mot oppstarten av studieåret for 1.års studenter på bachelor- og mastergradsstudiene. Av 965 studenter var det 225 respondenter, flest respondenter fra sykepleieutdanningen. Dette var totalt færre respondenter enn lignende undersøkelse i 2012.

Høgskolen i Ålesund rekrutterer flest studenter fra Møre og Romsdal (63,1 %), og deretter Sogn og Fjordane, Hordaland, Oslo og Rogaland fra 5,8 – 3,6 %. 80 % av disse er mellom 18 og 25 år. Undersøkelsen viser at fremtidige studenter benytter Høgskolens nettsider som den primære kilden for å skaffe seg informasjon om HiÅ, mens venner og bekjente, informasjon fra tidligere studenter og søkerhåndboken for samordnet opptak fremdeles er viktige kilder. At studiet de søker bare finnes ved HiÅ, ser ut til å ha mindre betydning enn i 2012.

Faglig kvalitet har betydning for valg av studium. Respondentene viser at de har klare forventninger til den faglige kvaliteten. At førstevalg av studium ikke innfris ser ut som har mindre betydning. Dette kan skyldes at de er mer opptatt av studiekvalitet eller andre kriterier enn selve studiet.

Mer enn halvparten av respondentene mener at studentmiljøet har en viss betydning for valg av studiested, og dette er nokså likt med tallene for 2012. Det er ikke overvekt av de som mener at gode friluftsmuligheter er så viktig, men dette kan skyldes at ca. 63 % av respondentene er fra Møre og Romsdal. Det viser seg derimot at det er viktig for mange (73 %) at utdanningen ved HiÅ gir dem muligheter for et yrke som ligger nært hjemstedet.

Mottak, både sosialt og faglig, er en viktig faktor for at studentene skal trives ved høgskolen. Da er det positivt at mer enn 90 % av respondentene opplevde mottakelsen ved HiÅ som god under oppstarten.

Studieplasser, søkertall og opptak

Søkertall for perioden 2003 – 2014 gjennom Samordna opptak (SO) går frem av tabellen nedenfor.

Tabell 9 Søkertall totalt og 1.prioritetssøkere SO i perioden 2003 - 2014

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Søknader Totalt (SO)	3653	3126	3197	3581	3508	4048	4390	4503	4865	5526	5876	5838
Søkere 1. Prioritet	789	753	824	809	755	862	929	821	937	1104	1107	1139

Samlet søkertall gjennom SO ligger litt lavere enn året før, men antall 1. prioritetssøkere har steget. Høgskolestyret vedtok i HS 13/63 å utlyse 976 studieplasser, tilsvarende 881 heltidsplasser for studieåret 2014/2015, med finansiering over statsbudsjettet. 25 plasser ble lyst ut på erfaringsbasert masterstudium i Ledelse i krevende maritime operasjoner.

Tabell 10 Studieplasser, søkertall og antall studenter som har møtt høsten 2014.

Studium	Studie-plasser	Søkertall totalt	Søker 1. pri.	Møtt pr 01.10.14	Mål-oppnåelse 2014	Mål-oppnåelse 2013	Mål-oppnåelse 2012	Mål-oppnåelse 2011
Bygg	40	368	127	48	120,00 %	157,50 %	111,43 %	108,60 %
Data	40	278	113	44	110,00 %	114,29 %	68,57 %	68,60 %
Automasjon	40	314	113	42	105,00 %	115,00 %	108,57 %	114,30 %
Elkraft	8	112	34	9	112,50 %			
Produkt- og systemdesign	20	239	73	36	180,00 %	125,00 %	96,00 %	108,00 %
Skipsdesign	20	239	41	22	110,00 %	140,00 %	106,67 %	93,30 %
Sum Ingeniør Bachelor	168	1550	501	201	119,64 %	130,00 %	97,24 %	98,6 %
Nautikk	40	422	177	41	102,50 %	107,50 %	121,88 %	131,30 %
Shipping management	45	635	121	44	97,78 %	450,00 %	412,50 %	350,00 %
Shippingledelse	12	286	34	3	25,00 %	50,00 %	100,00 %	120,00 %
Bioingeniør	30	262	37	28	93,33 %	74,29 %	57,14 %	57,10 %
Biomarin innovasjon	25	189	23	28	112,00 %	84,00 %	116,00 %	
Bioteknologi	10	155	10	9	90,00 %	90,00 %	110,00 %	
Medisinsk og marint årsstudium	20	110	15	15	75,00 %	85,00 %	100,00 %	40,00 %

Eksportmarkedsføring						132,00 %	180,00 %	160,00 %
Innovasjonsledelse og entreprenørskap						96,00 %	88,00 %	68,00 %
Økonomi og administrasjon	50	643	120	64	128,00 %	252,00 %	220,00 %	188,00 %
Bachelor i Markedsføring og ledelse	50	786	166	62	124,00 %			
Økonomi og ledelse	30	462	88	22	73,33 %	156,00 %	184,00 %	168,00 %
Handels- og serviceledelse						120,00 %	148,00 %	116,00 %
Sjukepleie	130	979	245	153	117,69 %	104,73 %	97,30 %	100,70 %
Sum sentralt opptak *	610	6479	1537	670	109,84 %	123,04 %	116,85 %	104,8
Anestesisjukepleie		59	38	10				
Intensivsjukepleie		62	31	5				
Operasjonssjukepleie		36	12	6				
SUM ABIO	24	157	81	21	87,50 %	86,11 %	108,33 %	
Veiledningspedagogikk I						93,33 %	93,33 %	
Veiledningspedagogikk II	30	36	29	15	50,00 %			63,30 %
Rehabilitering I	30	42	36	31	103,33 %	120,00 %		86,70 %
Rehabilitering II							70,00 %	
Ledelse i helse- og sosialtjenesten							170,00 %	
Flerkulturell forståelse	30	48	48	27	90,00 %			
Flerkulturell forståelse II	30	27	26	21	70,00 %			
Kreftsykepleie	30	58	42	21	70,00 %		70,00 %	
Helsesøsterutdanning	40	204	193	40	100,00 %		102,50 %	
Master i avansert klinisk sykepleie	30	24	19	4	13,33 %			
Master i avansert klinisk sykepleie - deltid		44	39	9				
Master i International business - erfarings basert	15	65	33	6	40,00 %			
Master i International business	25	311	287	28	112,00 %	220,00 %	153,33 %	
Master i visualisering og simulering	11	46	19	7	63,64 %			
Master i visualisering og simulering - deltid	11	21	17	5	45,45 %			
Master Ledelse i Krevende operasjoner	25	84	60	28	112,00 %			
Master produkt- og systemdesign	20	138	82	21	105,00 %	50,00 %	40,00 %	60,00 %
Master skipsdesign	15	115	50	9	60,00 %	93,33 %	33,33 %	40,00 %
Sum lokalt opptak **	366	1420	1061	293	80,05 %	107,53 %	96,34 %	66,30 %
Sum opptak HiÅ høst 2014	976	7899	2598	963	98,67 %	119,89 %	110,57 %	99,20 %
Forkurs	80	393	303	79	98,75 %	138,67 %	102,67 %	96,00 %
Totalt inkl. forkurs ***	1056	8292	2901	1042	98,67 %	121,66 %	109,90 %	98,9
Utenlands (Gateway College) ****		83	77	70				

* Studier utlyst gjennom SO. Søknadstall inneholder også Y-veien

** Studier vedtatt i styresak høsten 2012 utlyst gjennom lokalt opptak høsten 2013. Barnesjukepleie har ikke søkere, og er derfor ikke med i tabellen. Tallene for ABIO var vedtatt sommeren 2010

*** Totalt antall studie plasser

**** 2 opptak i året, tallene er både vår og høst, møtt pr 1/3-12 og 1/10-12. Samarbeidet med Gateway College ble avviklet fra og med høsten 2014.

Det ble høsten 2014 startet bachelorutdanning innen elkraftsystemer i samarbeid med Høgskolen i Sogn og Fjordane og masterstudium i Simulering og Visualisering. Her har en henholdsvis 4,25 førsteprioritetssøkere per studieplass, og 1,6 førsteprioritetssøkere per studieplass når en slår sammen heltid og deltidstilbudet.

Et tett samarbeid med maritim næring har ført til at masterstudiet i Ledelse i Krevende Maritime Operasjoner har opplevd en økning i førsteprioritetssøkere fra 17 studenter i 2013 til 60 studenter i 2014.

Lavest måloppnåelse ses for studier i Shippingledelse og Master i avansert klinisk sykepleie.

Tabell 11 Gjennomsnittlig opptakspoeng fordelt på studium høsten 2010-2014

Studium	2010	2011	2012	2013	2014		
					Gjennomsnitt	Høyeste opptaks poeng	Laveste opptaks poeng
Bachelor i Bioingeniørfag	49,3	43,9	43,1	44,3	43,5	55,4	33,5
Bachelor i Biomarin innovasjon			39,9	43,4	37,8	47,5	26,8
Bachelor i Bioteknologi			44,9	46,1	40,9	47,1	33,7
Bachelor i Marine og biologiske fag	53,9	43,3					
Biologi med kjemi	52,1	-					
Medisinsk og marint årsstudium	-	47,2	47,2	50,5	50,0	62,3	41,4
Bachelor i sykepleie	46,0	39,9	39,0	39,6	41,1	58,3	29,6
Bachelor i markedsføring og ledelse					43,9	53,2	38,2
Bachelor i eksportmarkedsføring	44,2	41,5	45,0	43,5			
Bachelor i Handels- og serviceledelse	44,7	40,4	40,4	41,2			
Bachelor i Innovasjonsledelse og entreprenørskap	44,5	42,4	43,5	40,9			
Bachelor i Økonomi og administrasjon	46,4	46,4	46,8	45,7	46,3	63,1	39,3
Økonomi og ledelse	50,7	46,1	47,1	43,9	47,8	59,6	37,3
Bachelor i ingeniørfag - Automatiseringsteknikk	47,9	48,2	44,5	44,6	47,3	56,1	32,0
Bachelor i ingeniørfag - Bygg	49,0	43,7	46,3	45,3	45,3	65,5	34,3
Bachelor i ingeniørfag - Data	41,6	42,8	42,6	47,8	40,5	56,0	34,0
Bachelor i ingeniørfag - Elkraft					50,4	55,2	45,4
Bachelor i ingeniørfag - Produkt og systemdesign	49,7	44,8	47,1	46,9	46,6	59,4	30,0
Bachelor i ingeniørfag - Skipsdesign	49,6	45,3	44,8	47,5	44,9	54,8	26,0
Bachelor i nautikk	45	50,4	49,2	51,7	47,5	57,6	42,1
Bachelor i Shippingmanagement / Shipping og logistikk	41,9	44,3	45,1	42,9	45,3	56,4	35,8
Shipping ledelse	52,5	43,1	45,7	44,7	53,7	59,5	48,8

Høgskolen ønsker å fylle planlagte studieplasser og samtidig ha best mulig inntakskvalitet til alle studier. Sammenlignet med andre statlige høgskoler er inntakskvalitet når en ser på opptakspoeng (<http://dbh.nsd.uib.no/nokutportal/>) gjennomsnittlig noe lavere hos HiÅ enn andre statlige høgskoler i 2014. Det er studenter som søker seg til maritime, økonomiske og ingeniørutdanninger, som har høyeste opptakspoeng, og disse er på linje med andre statlige høgskoler.

Høgskolen har virksomhetsmål å være internasjonalt ledende utdanningsinstitusjon innenfor krevende maritime operasjoner, og har i denne forbindelse satt som mål at studenter bør ha konkurransepoeng i området 40-45. Dette målet innfris med god margin.

3.1.4 Evalueringer av studietilbud og undervisning

I høgskolens kvalitetssystem er det innarbeidet fire tiltak for evaluering for å imøtekomme krav i Lov om universitet og høyskoler § 1-6 om kvalitetssikring av fag og studier.

- Undersøkelse som går på studentenes generelle tilfredshet med studietilbudene mv. ved høgskolen. Denne skal gjennomføres sentralt på høgskolen hvert 3. år, og skal gjennomføres neste gang i 2016 (PA12).
- Evaluering av studietilbudenes relevans (kandidatundersøkelsen) som gjøres hvert 4. år. Denne ble gjennomført i 2014 (PA13).
- Evaluering av studieprogram gjennomført av studenter ved avslutning av hvert studium (flerårige studier) for å sikre sammenheng og progresjon i studiene (PA11).
- Emneevaluering som gjennomføres i emner, etter en plan satt opp av avdelingen. Tidspunkt og metode nedfelles i avdelingens retningslinjer for emneevaluering (PA10).
- Studiebarometeret (NOKUT)

Evalueringer 2014

Fra høsten 2013 ble det innført nye evalueringsprosedyrer, der omfanget av hva som skal evalueres besluttes med utgangspunkt i visse kriterier.

Årlig studieevaluering

Avdeling for biologiske fag har evaluert bioingeniørstudiet og studiet i marin biologi. Sistnevnte ble faset ut i 2014.

Når det gjelder bioingeniørstudiet, er der ingen spesielle merknader i evalueringene. Med bakgrunn i tilbakemeldinger er det gjort en endring i faget BI101505 Anatomi og fysiologi. Dette økes til 7,5 stp., da studenter mener at forventet innsats og pensum i faget er for stort i forhold til dagens 5 stp. Dette går på bekostning av BI101714 Medisinsk laboratorieteknologi som reduseres med 2,5 stp. Studentene er enig i dette. Rammepåplanen for bioingeniører tillater også denne endringen. Studenter ønsker generelt at store sammensatte fag gjerne kan deles i mindre emner med egne eksamener.

Fra siste årskurs i marin biologi og foredling er der ikke spesielle merknader. Studenter ønsker generelt mer bedriftsbesøk. De fag som er videreført i studiet Biomarin Innovasjon har gode evalueringer. Første kull fra studiet Biomarin Innovasjon og Bioteknologi uteksamineres våren 2015, og disse studiene er derfor ikke evaluert.

Avdeling for helsefag har gjennomført evaluering for kull 2011. Evalueringen tar utgangspunkt i praksisstudier, undervisningskvalitet, fagenes omfang, progresjon og plassering i studiet, samt vurderingsformer. Utdanningen er gjort oppmerksom på konkrete punkter som studentene

etterspør eller ønsker blir forandret. Læringsutbyttene oppleves generelt i samsvar med det som blir etterspurt til eksamen.

Avdeling for internasjonal business har gjennomført sluttevalueringer gjennom møter med tillitsvalgte for de fem bachelorutdanningene. Studentene har kommet med flere innspill som avdelingen tar til etterretning, og som vil føre til justeringer for enkelte fag. Avdelingen har opprettet faggrupper for å unngå at fag skal ha overlappende temaer i emner, samt at der blir progresjon fra bachelor til master nivå. Samtidig vil gruppen koordinere mellom fagområdene, slik at studentene skal se tydeligere sammenheng mellom emnene.

For masterutdanning i Internasjonal Business er nå første kull uteksaminert. Deres erfaring er at en må kvalitetssikre de institusjoner som vi utveksler til, og dette arbeidet har de allerede startet. Utover dette har studenter kommet med konstruktive tilbakemeldinger som har ført til justeringer underveis.

Avdeling for ingeniør og realfag har evaluert studiene automatiseringsteknikk og data. Dette er det siste kullet som gjennomfører studiene etter gammel rammeplan for ingeniørutdanningen. I forbindelse med endring av rammeplanene er det noen fag som tas ut av programmet. Det er ikke gjennomført studieevaluering i 2014 for bachelor ingeniørstudium Bygg.

For automatiseringsteknikk kom det frem en del forslag til endringer som allerede nå er tatt hensyn til i den nye rammeplanen. Det er viktig at fagene gir en god sammenheng i studiet. Faglærerne må se på de punktene som kom fram og finne gode overgangsordninger mellom fagene slik at de bygger naturlig på hverandre. I tillegg må fagene utfylle hverandre bedre for å oppfylle et samlet læringsutbytte for studiet.

Studenter ved datastudiet har evaluert hvert enkelt emne, og gir generelt tilbakemeldinger om at de er fornøyd med studiet. De påpeker noen emner der de ønsker større fordypning. De ønsker også at høyskolen vurderer om sertifiserte kurs på konkrete produkter bør tas inn som den del av studieprogrammet. Dette vil fagmiljøet vurdere.

Avdeling for maritim teknologi og operasjoner har gjennomført evaluering av studiet i nautikk, og får generelt gode tilbakemeldinger. Høyskolen er godt utstyrt og har høyt faglig nivå og kompetanse innen nautikkfagene. De ser gjerne at avdelingen vurderer relevans i et fag, og ønsker gjerne større fordypning og mer studentaktive læringsformer i utvalgte fag. Studentene presiserer at modulbasert undervisning er godt egnet, og gjerne med direkte etterfølgende eksamen. Det er også viktig for studentene å få klart definert semesterstart og semesterlutt, slik at de kan komme seg ut som kadetter mellom semester.

For bachelorstudiet produkt og systemdesign/skipsdesign er tilbakemeldingene gode. Studentene mener generelt at det er rom for forbedring når det gjelder pedagogikk, og at det er viktig at fag som deles av flere undervisere legger vekt på god koordinasjon i faget. De ser også et forbedringspotensial i å justere rekkefølgen på fag og varighet. Dette er viktig for nytteverdi og studenters modning i enkeltfag. Når det gjelder underveisevalueringer av fag, ønsker de at dette starter tidligere, slik at det blir mulig å innføre justeringer innenfor et semester.

Masterstudiet i produkt og systemdesign/skipsdesign opplever gode tilbakemeldinger. Studentene har gitt konkrete tilbakemeldinger på små justeringer som avdelingen vil vurdere for neste år.

Evaluering av emner

Avdeling for biologiske fag har i 2014 evaluert fagene BI101505 Anatomi og Fysiologi, BI201312 Sjømatforedling, MB104212 Marin biologi og økologi, MK102108 Generell Kjemi, MB201812 Mikrobiologi og hygiene, MF104412 Anvendt fysikk for Biomarin innovasjon og BI302511 Laboratoriemedisin.

Det generelle inntrykk er at studentene ved ABF er fornøyd med de emner som er evaluert. Faget MB 104212 gikk denne våren for siste gang, og blir ikke videreført i andre studier. Dette ble faget ble derfor evaluert som del av sluttevalueringen av studiet bachelor i marin biologi og foredling.

Avdeling for helsefag har i 2014 evaluert SP201605 og SP201705 Praksisstudier i psykisk helsearbeid og hjemmesykepleie 4. semester, SS201209 Samfunnsvitenskapelig emner III og SP102909 Praksisstudier i sykehjem.

I tillegg er det utført evalueringer i emner som gis på videreutdanninger. HI/HA/HO402113 Fysiologi, patofysiologi, farmakologi og medisinsk teknisk utstyr, HH402014 Folkehelsearbeid, HR401114 Flerkulturell forståelse Del 2, HR403106 Tverrfaglig videreutdanning i rehabilitering Del 1, HA/HI/HO401413 Samhandling og etikk i pasientforløp og HI/HA/HO402213 Klinisk spesialisering: Anestesi-, intensiv- eller operasjonssykepleie. Emnet HM501413 Samhandling og etikk i pasientforløp på masterutdanningen er også evaluert.

Emneevalueringene er oppsummert oversiktlig med forslag om små endringer. Faget HA/HI/HO401413 Samhandling og etikk i pasientforløp vil som konsekvens av evalueringen bli delt i to fra 2015 for AIO studenter med to forskjellige løp. I evalueringer kommer det også frem at arbeid med universell utforming er viktig å jobbe videre med.

Studenter på bachelorutdanningen ønsker at det settes fokus på praksisveiledernes veilederkompetanse. Dette arbeidet er AHF allerede i gang med.

Avdeling for internasjonal business har i 2014 evaluert AI101814 Etikk og entreprenørskap, AE101108 Grunnleggende bedriftsøkonomi og regnskap, AH101108 Handelsnæringens struktur, AR100814 Matematikk for markedsfag, AE201106 Investering og finansiering, AE201906 Budsjettering og lønnsomhetsanalyser, AE201306 Samfunnsvitenskapelig metode, AM202008 Internasjonal markedsføring, AS202114 Spansk 1, AS202513 Fransk kommunikasjon 1, AH200208 Detaljhandel, AI201508 Innovasjonsprosesser, AE201608 Mikroøkonomi, AL301408 Kulturførståelse, AM302312 Forretningsutfordringer, AI301712 Forprosjekt, AE302010 Økonomisk styring, AE302212 Eksportadministrasjon, AE521211 International business, AL510311 International organization and management, AE512213 Global customer values, AM521412 Vitenskapsteori og dataanalyse, AE520412 Corporate governance og AE511712 Næringsøkonomi.

Avdelingen har gjort justeringer underveis i fag, der dette er mulig. Det er ansatt flere nye ved avdelingen dette året, som ikke har norsk som morsmål. Dette har ført til utfordringer for

studentene. Dekan har tatt tak i saken, og de som trenger det må ta ytterligere norskkurs. En ønsker at det blir gitt et tilbud om pedagogikk kurs for nyansatte høsten 2015. Avdelingen vil ha fokus på at eventuelle nytilsatte skal mestre norsk på et tilstrekkelig høyt nivå.

Det er også ønsket om spesifikke emner, og avdelingen vil nå tilby jus og prosjektledelse som nye valgemner. Sistnevnte vil også kunne tilbys til andre bachelorstudenter ved Høgskolen.

Avdeling for ingeniør og realfag har evaluert følgende emner; IE203312 Måleteknikk med statistikk, IR102612 Matematikk 2B, IR301207 matematikk D/4, IR201812 Statistikk og simulering, IB203612 Byggeteknikk og materiallære, IB303412 Avanserte konstruksjoner, ID202812 Operativsystemer, ID202712 Systemutvikling og modellering, ID302809 Informasjonssikkerhet, ID303911 Mobile og distribuerte applikasjoner, AR100914 Matematikk for økonomifag, AR100814 Matematikk for samfunnsfag og TR100310 Matematikk 1.

Programansvarlig og faglærere har gjennomført oppklaringsmøter med studenter ved behov, og deretter gjort nødvendige justeringer.

Det er også utført evaluering av alle fag i masterstudiet Simulering og Visualisering. I fag som undervises konsentrert over fire uker erfarer avdelingen at valg av evalueringsform er viktig for at dette skal være nyttig.

Avdeling for maritim teknologi og operasjoner har i 2014 evaluert IP304814 Innføring i Mekanikk, IP304912 Entreprenørskap og Teknologi, IP305214 Havromsinstallasjoner, IP301312 Maritim kommunikasjon, TN101810 Navigasjon 1 Simulator og Terrestrisk, TN202811 Maritim engelsk – språk og kommunikasjon. IP504813 Modelling and simulation of dynamic systems og IP501709 Product- and system design.

Evalueringene viser at fagplanen i to av fagene må justeres noe. Faglærere må sørge for god informasjon om fagene ved semesterstart. Forøvrig ønsker studentene å bedre kvaliteten på læringsmiljøet, som bedre klasseromsløsninger, bedre kvalitet på prosjektør og at luftkvaliteten skal være god. Det blir gjort justeringer i forhold til de tilbakemeldinger som er gitt.

Opplevd læringsutbytte – Studiebarometeret

En av våre kvalitative styringsparametere er at studenter skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene. Innføringen av det Nasjonale Kvalifikasjonsrammeverket hadde som mål at kvaliteten skulle heves gjennom tettere oppfølging av studentene.

Den nasjonale studentundersøkelsen, Studiebarometeret, ble gjennomført for andre gang i 2014. 2- og 5 års studenter fikk anledning til å svare på hva de mener om sitt studieprogram. Det var 43% av studentene ved HiÅ som responderte. På landsbasis var resultatene ganske like som for 2013 (nokut.no), og det var 42% av studentene som responderte.

Høgskolen i Ålesund ser et potensiale for forbedring for spørsmålene knyttet til «Undervisning og veiledning». De faktorene som i stor grad påvirker resultatene er;

- Faglærernes evne til å gjøre undervisningen engasjerende
- Faglærernes evne til å gjøre vanskelig stoff forståelig
- Faglæreres tilbakemeldinger på studentens arbeid (om de er konstruktive)
- Den individuelle oppfølgingen fra faglærerne

Det er variasjoner mellom avdelingene. Studentene er generelt over middels fornøyd (3,1) ved HiÅ, og sektoren generelt ligger litt over (3,3) på en skala fra 1-5.

Når det gjelder spørsmål knytta til «Eget læringsutbytte», plasserer våre resultater seg også litt under sektoren (3,5 mot sektorens 3,7). Vi skårer best på læringsutbytte knyttet til evne til å jobbe selvstendig (4,0), og dårligst på læringsutbytte knytta til egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid (2,8). Her skårer også sektoren generelt lavt (3,1).

3.1.5 Internasjonalt samarbeid og utveksling av studenter

Tabell 12 Antall utvekslingsstudenter.

Avd.	Studium	Utreisende			Innreisende			Kvote- studenter		
		2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
ABF	Marinbiologiske fag			1	3					
AHF							2			
	Sykepleie	8	4	3	2	2				
AIM						19	23			
	Eksportmarkedsføring	7	12	10	13					1
	Økonomi- og administrative fag	3	6	6				1	1	
	Handels- og serviceledelse	5		1						
	Innovasjonsledelse og entreprenørskap									
	Internasjonal logistikk	2	2	1						
	Master International Business		3						1	
AIR						6	1			
	Data			1						
	Automasjon									
AMO						4	5			
	Shipping og logistikk	6*	3	4					1	
	Nautikk				5					
	Master								1	1
	SUM	31	30	27	23	31	31	1	4	2

* Inkludert 3 utreisende studenter til Hong Kong Polytechnic, der vi ikke har utvekslingsavtale.

Tallene for 2014 ligger omtrent på samme nivå for både utreisende og innreisende studenter, dvs. at HiÅ har en god balanse i forhold til studentutveksling og studentmobilitet.

3.2 Forskning- og formidling

Høgskolen i Ålesund skal være ledende innen profesjonsrettet forskning og utvikling.

Høgskolen i Ålesund skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskaping.

Forskningsbasert undervisning

Høgskolen har fokus på å prioritere interne ressurser til forskning for kvalitet og kvantitet i forskningen, samt i forskningsbasert undervisning. Vi fortsetter med et tett forsknings- og innovasjonssamarbeid med arbeids- og næringslivet, bl.a. for at flest mulig bachelor- og mastergrader kan delta i slike samarbeidsprosjekter. Det legges også vekt på å involvere studenter i høgskolens forskningsprosjekter, slik at forskning kan integreres tett i utdanning.

Avdeling for internasjonal business

På masterstudiet i Internasjonal business og markedsføring benyttes egne publikasjoner som pensum i over halvparten av emnene som undervises. AIB har fokus på forskning som støtter opp om mastertilbudene. Resultater fra studentenes bachelor – og masteroppgaver, brukes både i undervisning og forskningsprosjekter ved AIB.

Avdeling for helsefag

Avdelingen har som mål at alle studenter gjennom sin utdanning skal møte aktive forskere, der de får innblikk i forskningen ved AHF. Dette integreres i undervisning og i arbeid med egne bacheloroppgaver. Masterstudentene deltar i avdelingens forskergrupper sammen med sine veiledere.

De har også systematisk fokus på undervisningen i metode og vitenskapsteori gjennom hele studiet, der studentene lærer å søke, analysere og anvende tidligere forskning og anvender dette i ulike arbeidskrav og eksamensoppgaver.

Avdeling for biologiske fag

Ved ABF praktiseres det et samspill mellom forskning og utdanning. Ansattes forskning bidrar til næringsrelevante bacheloroppgaver, og direkte relevant inn mot fag i avdelingen. Førstekompetente bruker sin forskererfaring aktivt i undervisningen. I 2014 ble det arrangert seminar i regi av den biomarine klyngen LEGASEA som også var åpent for ABFs studenter. Her ble det siste innen forskning på biomarine ingredienser lagt frem. Vår forskningskonsesjon på oppdrett av økologisk laks krever at ABF har stor relevant FOU-aktivitet for å kunne beholde konsesjonen. Studentene involveres i slike FOU-prosjekter.

Avdeling for ingeniør og realfag

Utfordringer til forskningsbasert undervisning blir henta fra aktuelle problemstillinger i FoU-prosjekter innen faget. Ofte er dette knyttet til problemstillinger gitt av næringslivet. Hvordan dette gjøres i emnet sanntids datateknikk er publisert (Rekdalsbakken et. al., 2015)

Oppgaver i samarbeid med teknologimiljø i lokal industri har inngått i et forsøk med et nytt utdanningsopplegg, hvor resultatene blir evaluert med tanke på hvilke oppgaver som har det største potensialet for videre innovasjon og forskning. De mest lovende oppgavene blir så fulgt opp gjennom bygging av prototyper og videre forskning, som basis for nye studentoppgaver. Resultater i form av publikasjoner i internasjonalt anerkjente tidsskrifter, viser at den studentaktive forskningen i automatiseringsteknikk er en ressurs for fagmiljøet ved Høgskolen i Ålesund.

Referanser

w. Rekdalsbakken, F. Sanfilippo: Studentaktiv forskning i emnet sanntids datateknikk. MNT-konferansen 2015, Bergen, 18-19. mars

Avdeling for maritim teknologi og operasjoner

AMO omsetter for 37 millioner i forskning, 22 millioner i kurs for næringslivet og 23 millioner i ordinær utdanning. Dette er en unik setting. Kursvirksomheten gir oss særdeles tett interaksjon med næringen og vi blir målt på relevans hver eneste dag. Forskningen gjør oss i stand til å utvikle unik kompetanse mot et spesialisert næringsliv. Begge deler gir viktige bidrag inn i vår utdanning. Aktiviteten er organisert i laboratorier som er en felles møteplass for forskning, kurs og utdanning.

AMO har snart dobbel så stor omsetning på forskning som utdanning. Forskningen er organisert i laboratorier som er en møteplass mellom forskning og utdanning. Studentene bidrar i forskningsprosjektene og alle hovedprosjekt og mastergradsoppgaver er i samarbeid med næringslivet og ofte også knyttet til et forskningsprosjekt. Flere emner på bachelorprogrammene er direkte resultat av forskningsarbeid og inngår stort sett i alle emner på mastergradene.

Innovasjon og entreprenørskap

Avdeling for internasjonal business

AIB har en studiespesialisering i Innovasjon og Entreprenørskap der studentene mellom annet starter en studentbedrift og de deltar også i Venture Cup. Studentene ved avdelingen har flere ganger utmerket seg ved å nå høyt i nasjonale og internasjonale konkurranser innenfor studentbedrift. På bachelorstudiene tilbys følgende fag innenfor innovasjon og entreprenørskap:

- 1. året: Etikk og entreprenørskap (7,5 stp.), Innovasjonsledelse (7,5 stp.)
- 2. året: Innovasjonsprosesser (7,5 stp.), Innføring i produktutvikling (7,5 stp.), Entreprenørskap med Venture Cup (7,5 stp.)
- 3. året: Forprosjekt (7,5 stp.), Innovasjonsprosjekt (15 stp.)

På masternivå tilbys følgende emne innenfor innovasjon og entreprenørskap:

- Nyskaping og immaterielle rettigheter (7,5 stp.)

AIB har begynt å arbeide med et masterstudium i Havroms-innovasjon, med planlagt oppstart fra 2017. Dette er ment å være et tverrfaglig masterstudium der målgruppen vil være søkere med bachelor innenfor ingeniørfag/biologi/markedsføring/økonomi og administrasjon/innovasjon/ledelse.

Avdeling for helsefag

AHF har fokus på innovasjon i alle studiene. Dette gjøres ved å stille krav til studentene om kritisk refleksjon og nytenking. Innen bachelor i sykepleie har de flere oppgaver der studentene skal gripe fatt i konkrete problemstillinger i praksis, bruke nyere forskning, for så å komme med forslag til forbedring av praksis. Masterstudiet i Avansert klinisk sykepleie har et tett samarbeid med helseforetaket i forhold til klinisk forskning.

Avdeling for biologiske fag

Biomarin innovasjon er et tverrfaglig studium som kombinerer biologiske/marine fag med innovasjonskunnskap. I studiet inngår entreprenørskap med Venture cup, og valg mellom bacheloroppgave eller innovasjonsprosjekt med studentbedrift. For bachelor i Bioingeniør og Bioteknologi er innovasjon mest fremtredende i bacheloroppgavene.

Avdeling for ingeniør og realfag

Mange av bacheloroppgavene har preg av innovasjon. Ingen spesielle tiltak utover dette.

Avdeling for maritim teknologi og operasjoner

Innovasjon går igjen som en rød tråd gjennom studiene for ingeniørfag på AMO (Skipsdesign og Produkt og systemdesign). AMO deltar i ordningen med studentbedrift og har gode resultater å vise til både i NM og EM.

3.3 Eksternt samarbeid

AIB har fått finansiert et gaveprofessorat gjennom Sparebanken Møre for å finansiere masterstudiet i Internasjonal business og markedsføring. Ca. 80 % av bachelor- og masteroppgavene ved avdelingen skrives for bedrifter. Avdelingen benytter noe gjesteforelesere fra næringene i området i undervisning både på bachelor- og masternivå.

AHF har et tett samarbeid med helseforetaket og kommunalhelsetjenesten i Møre og Romsdal. Dette samarbeidet gjelder praksisplasser, men også forskning og forelesere. AHF har professor II fra England og samarbeid med nordiske forskere. For bacheloroppgaven samarbeider utdanningen med praksisfeltet om bidrar med aktuelle problemstillinger som studentene kan belyse.

ABF benytter eksterne forelesere fra våre samarbeidspartnere, både sykehus og lokalt næringsliv. Studenter er på bedriftsbesøk, og både Bioingeniør og Biomarin Innovasjon har praksisperioder eksternt i sine utdanninger. Bachelor oppgaver gjøres i samarbeid med næringslivet og/eller egen forskning på avdelingen.

AIR benytter flere elementer

- Bacheloroppgaver og andre prosjektoppgaver i studiet
- Studiepoenggivende praksis, 10 stp. i 5. semester
- Ekskursjoner
- Gjesteforelesere
- II-er stillinger
- Samarbeidsavtaler om rekruttering og faglig utvikling
- Finansiering av fagstillinger
- FoU-prosjekt, inklusive VRI-prosjekt

Innholdet er mer konkret omtalt i HiÅs Årsrapport 2014-15.

Ved Avdeling for ingeniør- og realfag har det over flere år vært en kontinuerlig aktivitet på utvikling av innebygde sanntidssystemer i tett samarbeid med teknologimiljø i lokal industri. Innenfor denne rammen har ingeniørstudenter i Automatiseringsteknikk vært involvert i mange forskjellige industriprosjekt. Dette har gitt dem en unik mulighet til å arbeide med utvikling av reelle industrioppgaver under ledelse av sine lærere og av ingeniører ansatt i bedriftene. En del er meir konkret omtalt i Rapport og planer.

AMO med 37 millioner i forskning og over 20 millioner i kurs for næringslivet, er det åpenbart at AMO har et særdeles tett og integrert samarbeid med næringslivet. Laboratoriene er motoren i dette samarbeidet og de ser et stort potensiale i å videreutvikle samarbeidet.

3.4 Forvaltning og ledelse

3.4.1 Økonomiforvaltning

Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen, slik at det gis åpning for strategiske tiltak for å utvikle Høgskolen som utdannings- og forskningsinstitusjon. Effektiv ressursforvaltning skal underbygge høgskolens strategiske prioriteringer.

Strategiske satsningstiltak

Tabell 13 Disponering til strategiske satsningstiltak

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2015
Planlagt / disponert til strategiske satsningstiltak i prosent av total finansiering fra departement	2,03%	2,52%	6,1%	8,25%	7,2%

Høgskolens strategiske disposisjoner i prosent av total finansiering fra departementet har økt de siste årene, fra 2,1% i 2011 til hele 8,25% i 2014. Det er iverksatt strategiske tiltak der Høgskolen

disponerer tidligere avsatte midler, hovedsakelig i forbindelse med anskaffelse av vitenskapelig utstyr for å øke kvaliteten i utdanningen.

Det er i 2014 investert i laboratorieutstyr for 9,8 millioner kroner, og det vil også de nærmeste årene være fokus på midler til investering i laboratorieutstyr.

Planer og utvikling

Høgskolen har i 2014 tatt i bruk en ny mal for årsplan med langtidsplan. Den nye årsplanen har tett kobling til budsjett. Hovedfokuset er på kommende år, men årsplanene har et 3- års perspektiv. Årsplanen utarbeides som et grunnlag for budsjettprosessen som fra og med 2014 har tilsvarende tidshorisont. Årsplan og budsjett utarbeides med støtte fra en 3-årig bemanningsplan.

Gjennom endrede maler for budsjettinnspill og årsplaner, ble enhetene bedt om å budsjettere både bevilgningsfinansiert virksomhet, strategiske satsinger og forventede eksterne inntekter for planperioden 2014-2016. Den nye årsplanen danner et bedre beslutningsgrunnlag ved prioritering og gjennomføring av nye satsingstiltak.

Høgskolen har i løpet av 2013 og 2014 utviklet nytt internrapporteringsverktøy. Vi har nå enn direkte kobling mellom budsjett og regnskap, og kan til enhver tid ta ut rapporter som viser budsjett, regnskap og avvik for de ulike enheter på et detaljert nivå. Dette gir bedre kontroll på bruk av budsjettmidler. Vi har også startet arbeidet med å utvikle verktøy og rutiner for å også få BOA-budsjettene inn i samme budsjetteringsverktøy. Dette arbeidet vil bli videreført i 2015.

Budsjettmodell

I 2013 ble det utviklet en ny intern budsjettfordelingsmodell som ble tatt i bruk ved budsjettfordelingen for 2014. Modellen ble revidert i 2014, basert på erfaringer etter første års bruk. Modellen er mer transparent enn forhenværende modell, og har gitt enhetene et klart inntrykk av hvilke insentiver som ligger til grunn i budsjettfordelingen internt. I tillegg til insentiver for forskning, utvekslingsstudenter og sambruk av fag, gir modellen inntekter per studieprogram. Modellen tildeler inntekter basert på forventet produksjon i budsjettåret, noe som gir bedre konsistens mellom planer og tildelte ressurser, bl.a. ved budsjettering av ny aktivitet. Modellen gir også enhetene mulighet til mer langsiktig styring gjennom mer forutsigbare inntekter frem i tid.

Totalkostnadsmodellen

Høgskolen startet arbeidet med totalkostnadsmodellen i 2013. Implementering skjer i tråd med resten av UH-sektoren. Høgskolen har i 2014 utviklet ny budsjett-mal basert på TDI-modellen, og mal for beregning av leiestedskostnad. TDI-modellen ble tatt i bruk for alle prosjektsøknader etter 01.07.2014. Det vil våren 2015 bli gjennomført opplæringsdager, der TDI-modellen og gjeldende budsjettmaler vil bli presentert for alle prosjektledere.

Forvaltning av areal

Høgskolen har de senere årene inngått flere leieavtaler med Kunnskapsparken i Ålesund. Totalt leier nå Høgskolen 1.393 kvm i Kunnskapsparken, i hovedsak disponert som cellekontor. Det er nå besluttet at Statsbygg benytter opsjon på utkjøp av Kunnskapsparken fra februar 2016 (sannsynlig overtagelse allerede høsten 2015). Bygget skal da forvaltes av Høgskolen i Ålesund. Høgskolen må da ta beslutninger om hvor stor andel av lokalene vi selv trenger, og administrere utleie på øvrige deler av bygget.

Mulighetsstudien fra SIGNAL arkitekter startet opp i november 2013 og ble sluttført i februar 2014. Denne er et viktig grunnlag for hvordan Høgskolen løser utfordringene med arealbehovet fremover i tid, først og fremst gjennom arealeffektivisering og omlegging av høgskolens bruk av areal. Det vil i 2015 og årene fremover være fokus på prioritering og gjennomføring av tiltak for å bedre på arealutnyttelsen.

3.4.2 Kompetanse og rekruttering

Høgskolen skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til en kompetanseprofil og et arbeidsmiljø som gjør høgskolen attraktiv som arbeidsplass og studiested, og som bidrar til et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Tabell 14 Andel ansatte med førstekompetanse.

Styringsparameter	Resultater*				
	2011	2012	2013	2014	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskerstillinger	0,37	0,41	0,40	0,42	↑
Andel førstestillinger:					
- Avdeling for helsefag	0,24	0,27	0,24	0,23	↓
- Avdeling for biologiske fag	0,34	0,33	0,35	0,43	↑
- Avdeling for ingeniør- og realfag	0,40	0,45	0,46	0,48	↑
- Avdeling for maritim teknologi og operasjoner	0,51	0,48	0,40	0,45	→
- Avdeling for internasjonal business	0,64	0,61	0,60	0,64	→

*Alle tall per 1.10. Ansatte med førstekompetanse i stillinger definert som administrative/fagadministrative i DBH (dekaner og seksjonssjefer) inngår ikke i tallene.

Høgskolen har i flere år satset tungt for å øke andelen ansatte med førstekompetanse, og denne er pr 1. oktober 2014 på 42 %. Alle avdelingen med unntak av Avdeling for helsefag har en økning i

andelen førstekompetanse. AHF har imidlertid en ansatt som har fått opprykk med tilbakevirkende kraft, og dette inngår ikke i de registrerte tallene i DBH (Database for statistikk om høgre utdanning) over. Tar vi hensyn til dette har alle avdelinger økt andelen førstekompetente. Isolert sett er det fagseksjon Sykepleierutdanning med 15,4 % og fagseksjon Maritime operasjoner med 30,9 % førstekompetanse som har lavest dekning. Ses sykepleierutdanningen i sammenheng med videreutdanningene ved Avdeling for helsefag, er dekningsprosenten 23,1. Disponering av ansatte på tvers av avdelingene vil gi noe utslag på reell andel førstekompetanse, men tabellen gir klare indikasjoner på statusen ved avdelingene.

Høgskolen har et godt omdømme og anses som en attraktiv arbeidsplass. Dette er momenter som har bidratt til en viss bedring i tilgangen av vitenskapelig personell. En analyse av rekrutteringstilgangen til undervisnings- og forskerstillinger for perioden 2010 – 2014 viste at vi generelt sett har færre kvalifiserte søkere enn ønskelig og at søkergrunnlaget varierer mye mellom ulike fagområder.

Flere enheter har forbedret personalplanleggingen i 2014, men Høgskolen må fortsatt videreutvikle denne. Rekrutteringsbehovet er økende både grunnet aldersavgang og økt aktivitet. For kort planleggingshorisont fører også til redusert kvalitet på rekrutteringsprosesser og flere midlertidige tilsetninger enn ønskelig i påvente av utlysning.

Høgskolen har lang tradisjon for å rekruttere undervisnings- og forskningspersonale med solid erfaring fra næringslivet. Vi har i 2014, som i foregående år, sett en viss dreining mot rekruttering av personer med ren akademisk bakgrunn. Høgskolen er opptatt av å finne en god balanse mellom rekruttering av ansatte med sterk forskningskompetanse og ansatte med solid næringslivserfaring. Vi øker også andelen utenlandske medarbeidere. Dette er positivt, samtidig som det skaper utfordringer dersom den ansatte skal undervise på norsk før språkkunnskapene er gode nok. Det ble fra høsten 2014 etablert tilbud om norskopplæring for ansatte, og det er i arbeidskontrakter innarbeidet krav om å oppnå nivå B2 innen to år fra tiltredelse.

Høgskolen har i 2014 økt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger med ca. 10 %. Dette har bidratt til å redusere sårbarhet på enkelte fagområder. Høgskolen har fortsatt rekrutteringsutfordringer, innenfor byggfag, maritim teknologi og nautikk. På sistnevnte område er det vanskelig å rekruttere personell som både har nødvendige maritime sertifikater og formalkompetanse på bachelor-/masternivå. For å sikre kompetansen på dette området satser Høgskolen blant annet på intern kompetansebygging. Til tross for at Høgskolen har et relativt høyt lønnsnivå i undervisnings- og forskerstillinger, er lønnsnivået en utfordring ved rekruttering.

Forventet aldersavgang blant ansatte med førstekompetanse de nærmeste årene fordrer sterkt fokus på rekruttering, herunder langsiktig planlegging ved rekruttering gjennom stipendiatstillinger. Gjennomsnittsalderen for ansatte i undervisnings- og forskerstillinger fortsetter å synke og har gått ned fra 50,9 år i 2013 til 50,5 år i 2014. For førstestillinger er den:

Tabell 15 Gjennomsnittsalder førstestillinger

Stilling	Alder 2012	Alder 2013	Alder 2014	Årsverk 2012	Årsverk 2013	Årsverk 2014
Professor	54,4	52,6	53,9	6,1	6,7	9,9
Dosent	52,0	53,0	58,5	1,0	1,0	1,5
Førsteamanuensis	49,4	50,2	48,4	26,5	28,7	32,3
Førstelektor	63,9	63,6	61,0	6,4	4,8	5,8
Forsker (1109)	36,0	36,5	37,5	2,0	1,5	1,5

Aldersavgangen er økende og forventes å tilta i de kommende årene. Gjennomsnittlig pensjonsalder har gått noe ned i 2014, men er fortsatt høy, jf. etterfølgende tabell.

Tabell 16 Gjennomsnittlig pensjonsalder

	2011	2012	2013	2014
Antall	4	3	6	8
Pensjonsalder	68,5	68,7	67,5	66,5

3.4.3 Pedagogisk utdanning

Høgskolen skal ha robuste fagmiljøer med god pedagogisk kompetanse knyttet til alle studieprogrammer.

Tabell 17 Formell pedagogisk kompetanse

Enhet	2013	60 stp.		15-59 stp.		Totalt 2013 %	2014	60 stp.		15-59 stp.		Totalt 2014 %	Endring %
		Antall	%	Antall	%			Antall	%	Antall	%		
AIR	28	3	10,7	8	28,6	39,3	27	3	11,1	6	22,2	33,3	-6,0
AMO	16	1	6,3	1	6,3	12,5	19	2	10,5	2	10,5	21,1	8,6
AHF	30	18	60,0	10	33,3	93,3	29	17	58,6	10	34,5	93,1	-0,2
ABF	11	1	9,1	5	45,5	54,5	13	1	7,7	5	38,5	46,2	-8,4
AIB	16	2	12,5	8	50,0	62,5	20	3	15,0	8	40,0	55,0	-7,5
Sum	101	25	24,8	32	31,7	56,4	108	26	24,1	31	28,7	52,8	-3,7

Tabellen viser utviklingen i formell pedagogisk kompetanse fra 1. oktober 2013 til 1. oktober 2014 hos fast ansatt personale i undervisnings- og forskerstillinger i minimum 50 % stilling. Det skiller mellom ansatte med minimum 60 eller mellom 15 og 59 studiepoeng pedagogisk utdanning.

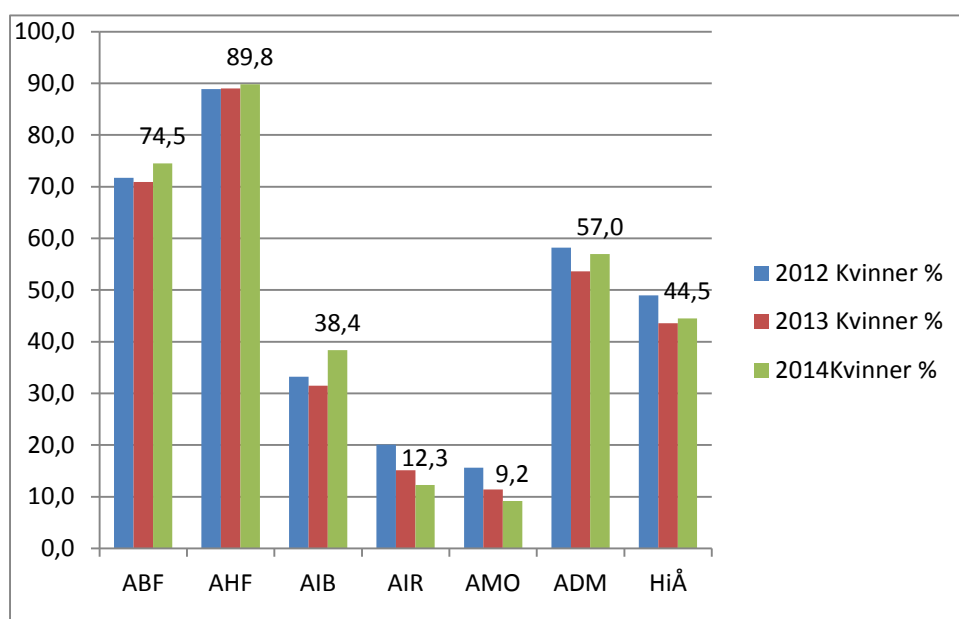
Dekningen per oktober 2014 er best ved Avdeling for helsefag med 93,1 % og lavest ved Avdeling for maritim teknologi og operasjoner med 21,1 %. Samlet sett er det en nedgang fra 2013 til 2014. Det skiller i oppsettet ikke mellom praktisk pedagogisk utdanning og veiledningspedagogikk. Tiltak for å øke andelen med formell pedagogisk kompetanse vil bli iverksatt.

3.4.4 Internasjonal utveksling

Samarbeid mellom norske og utenlandske utdanningsinstitusjoner er ofte med på å heve kvalitet både i utdanning og forskning. Det er generelt minimal utveksling ved høgskolen. Dette rapporteres ikke lenger i database for statistikk om høgere utdanning. Det er derimot flere av høgskolens vitenskapelige ansatte som deltar på internasjonale konferanser i regi av partner-universiteter og andre samarbeidspartnere.

3.4.5 Kjønnsbalanse

Andelen kvinner ved Høgskolen i Ålesund har økt fra 43,6 % pr 1. oktober 2013 til 44,5 % pr 1. oktober 2014. Det er stor variasjon i kvinneandelen mellom avdelingene:

Figur 2 Kvinneandel fordelt på avdeling (Kilde: DBH)

Det fremgår av tabell 19 at Avdeling for helsefag (AHF) har en kvinneandel på 89,8 % og Avdeling for biologiske fag (ABF) en andel på 74,5 %. Avdeling for maritim teknologi og operasjoner (AMO) har en kvinneandel på 9,2 %, Avdeling for ingeniør- og realfag (AIR) på 12,3 % og Avdeling for internasjonal business (AIB) en andel på 38,4 %. I fellesadministrasjonen (ADM) er kvinneandelen på 57,0 %. Kjønnsbalansen har hatt en negativ utvikling ved alle enheter unntatt AIB hvor kvinneandelen har økt fra 31,5 % til 38,4 %.

Tabell 18 Kvinner i førstestillinger

Styringsparameter	Resultat i %				Resultatmål i %
	2011	2012	2013	2014	2014
Andel kvinner i dosent eller professorstillinger	0	0	2,6	19,3	20,0
Kvinner i førstestillinger	25,4	30,7	25,5	29,8	30,0

Antall årsverk i professor-/dosentstillinger har økt fra 7,7 pr 1.oktober 2013 til 11,4 pr 1. oktober 2014. To kvinner har kvalifisert seg for professor-/dosentnivå i 2014 og målsettingen er nådd.

Høgskolen rekrutterer nå flere kvinner med førstekompetanse eksternt, noe som bidrar positivt når antall kvinner i stipendiatstillinger er relativt lavt. Vi har tidligere hatt en overvekt av kvinner i stipendiatstillinger, noe som på sikt ville bidratt til å øke kvinneandelen i førstestillinger. Denne utviklingen snudde i 2013, og kun 3 av 14 som er tilsatt i stipendiatstillinger per 31.10.2014 er kvinner.

3.4.6 Arbeidsmiljø

Fra 2013 økte vi vår målsetting om at minimum 85 % av de ansatte skal oppleve det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet som godt. Tidligere måltall var 80 %. Fra 2014 er arbeidsmiljøkartleggingen lagt om, og tallene er ikke direkte sammenlignbare med tallene for perioden 2011 – 2013.

Tabell 19 Ansattes vurdering av arbeidsmiljø

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Andel ansatte som opplever organisatorisk arbeidsmiljø som godt	79,5 %	83,9 %	89,1 %	- 71,6 % *	85,0 % -
Andel ansatte som opplever:					
- Psykososialt arbeidsmiljø som godt	82,8 %	85,3 %	87,2 %	-	85,0 %
- God trivsel på arbeidsplassen				84,0 % **	-

*) Tallet fra 2014 angir hvor mange prosent som har svart at de er noe enig eller helt enig i at «Det er et godt organisatorisk arbeidsmiljø på min arbeidsplass». Arbeidsmiljøkartleggingen er lagt om fra 2014.

***) Tallet fra 2014 angir hvor mange prosent som har svart at de er noe enig eller helt enig i at «Jeg opplever god trivsel på min arbeidsplass».

Resultatet for 2014, etter ny kartleggingsmetode og undersøkelse, viser at HiÅ skårer høyt på trivsel, men lavere enn ønskelig på organisatorisk arbeidsmiljø. Dette følges opp i 2015.

4 Rapporter

4.1 Læringsmiljøutvalget

Rapport for studieåret 2014 foreligger.

4.2 Arbeidsmiljøutvalget

Rapport for studieåret 2014 foreligger.

4.3 Avviksrapportering

Det digitale rapporteringssystemet har i liten grad blitt benyttet. To henvendelser i løpet av 2014. En av sakene er lukket, og den andre er ennå under behandling.

4.4 Interne revisjoner

Flere revisorer har fått opplæring slik at systemet nå er mindre sårbart. Interne revisjoner er gjennomført etter årlig plan. To revisjoner måtte utsettes til 2015.

Alle våre interne revisorer bør delta på kurs i intern revisjon.

4.5 Ledelsens gjennomgang

Ble holdt 20. april 2015.

5 Oppfølging av vedtak i Kvalitetsrapport 2013 (Sak 17/14)

Høgskolestyret gjorde følgende vedtak 24.04.2014:

Vedtak:

1. Styret tar Kvalitetsrapport 2013, rapporten fra Studenttilfredshetsundersøkelsen 2013 og Studiebarometeret 2013 til etterretning.
2. Styret har merket seg de resultatene som Studietilfredshetsundersøkelsen og Studiebarometeret viser for Høgskolen i Ålesund, og de anbefalingene Studieutvalget gir mht. å videreutvikle Studietilfredshetsundersøkelsen. Styret ber om at disse anbefalingene følges opp videre.
3. I forhold til Kvalitetsrapporten ber styret om at arbeidet med å styrke kvaliteten innarbeides og prioriteres i enhetenes årsplaner og budsjetter for kommende planperiode. Innenfor de ulike sektorområdene vil styret framheve behovet for:

Utdanning:

- Styrke den pedagogiske kompetansen hos undervisningspersonalet
- Tilrettelegge for mer individuell veiledning og oppfølging av studentene
- Forbedre tilgangen til lesesal- og grupperomsfasiliteter
- Gjennomgå erfaringstall fra studentundersøkelser og opptaksgrunnlag for å identifisere tiltak som kan redusere frafallet og øke gjennomstrømningen i alle studier

Forskning og utvikling:

- Videreføre arbeidet med å styrke FoU-aktiviteten, bl.a. ved å:
- Styrke forskerkompetansen og andelen førstekompetente
- Styrke støttefunksjonene for forskning
- Gjennomgå organiseringen av forskning
- Gjennomgå retningslinjene for tildeling av FoU-tid

Ekstern virksomhet:

- Etablere felles prosedyrer og rutiner for inngåelse av avtaler og annen nødvendig dokumentasjon knyttet til ekstern virksomhet både når det gjelder utdannings-, forsknings- og prosjektsamarbeid
- Gjennomføre en ny Kandidatundersøkelse i 2014

4. Styret viser til den planlagte revisjonen av kvalitetsutviklingssystemet og ber om at:
  - Verktøy og metoder for å måle læringsutbytte både ved evalueringer av emner og ved vurdering av studentprestasjoner blir videreutviklet.
  - Det lages felles retningslinjer for dokumentasjon og arkivering av gjennomførte evalueringer av studieprogram og emner.
5. Styret ber om rapportering på gjennomføringen av tiltakene i Kvalitetsrapporten 2014.

Oppfølging av Studietilfredshetsundersøkelsen

Studietilfredshetsundersøkelsen gjennomføres normalt hvert tredje år. Det har vært diskutert i Studieutvalget om samkjøring av Studiebarometeret og Studietilfredshetsundersøkelsen. For eksempel at HiÅs egne undersøkelser forsøksvis utdypes forhold som fremkommer i NOKUTs undersøkelse. Alternativt at en helt kutter ut egen undersøkelse, noe det kan se ut som enkelte institusjoner allerede har gjort. Det er også institusjoner som fremdeles gjennomfører Studietilfredshetsundersøkelser hvert år.

Utdanning

I løpet av 2014 har studiedirektør sammen med studentene presset på for å få inn krav eller at det er ønskelig med pedagogisk kompetanse (formell og/eller erfaring) ved utlysning av stillinger. Deltakelse av studenter på prøveforelesninger har også vært fremmet som et tiltak. På sikt vil dette kunne øke kompetansen. Det har også gjennom 2014 blitt arbeidet med å gi et tilbud med pedagogisk utdanning for ansatte. Høsten 2015 vil det tilbys kurs i Høgskolepedagogikk i samarbeid med NTNU.

Når det gjelder individuell veiledning har AIR tatt tak i emnet «Introduksjon til ingeniørfaget». Her starter alle studentene med å skrive et personlig notat. Det er meningen at dette skal følges opp individuelt for hver student. Avdelingene har også i større grad tatt i bruk individuelle veiledningssamtaler.

Våren 2014 ble det sett på erfaringstall fra studentundersøkelser, relatert til oppfølging av studentene på AIR ved at det bl.a. ble gitt færre tilbud i suppleringsopptaket, basert på analyser av data. Spesielt AIR og AIB benyttet seg av tilbudet fra Studieseksjonen om å få ekstra støtte til å styre opptaket.

Forskning og utvikling

Det har vært stort fokus på økt kvalitet i forskning ved HiÅ, og i 2014 ble det vedtatt i Forsknings Strategisk Råd at det skulle utarbeides retningslinjer for rapport- og notatserien ved HiÅ, for å sikre kvaliteten i det som publiseres. Det ble utarbeidet ny forside MAL og egne retningslinjer for bruk av rapport- og notatserien som er samlet under M:\FoU\Maler og M:\FoU\Prosedyrer for at alle ansatte skal ha enkel tilgang til malene.

Videre ble det utviklet en forskerhåndbok som samler mye relevant informasjon for forskere ved HiÅ. Første utkast ble gjort tilgjengelig medio juni 2014, både via epost til alle ansatte og via FRONTER rommet: Forskning. Denne har vært revidert utover høsten 2014 og det ble planlagt at den i 2015 skal trykkes opp med revidert versjon både på norsk og engelsk. Samtidig ble det vedtatt at FoU seksjonen skal holde intern opplæring i FoU administrasjon for å introdusere forskningshåndboken, og øke bevisstheten rundt interne og eksterne retningslinjer forskere har ansvar for å kjenne til.

Kurset «How to write a competitive proposal for H2020» ble avholdt høsten 2014 for å stimulere til økt fokus på forskningsprosjekter mot EU rammeprogrammet H2020, og for å sikre at potensielle søkere skulle få opplæring i hvilke krav som stilles til en søknad til H2020.

Det ble i 2014 tildelt 3 stipendiatstillinger, og 3 stipendiater fikk midler til gjennomføring av disputas. I tillegg ble det tildelt 6 reisestipend og et stipend til språkvask.

Ekstern Virksomhet

Det er publisert en forskningshåndbok knytte til ekstern virksomhet når det gjelder forskning. Kandidatundersøkelse er gjennomført, men rapport er når dette skrives ikke ferdigstilt.

Revisjon av kvalitetsutviklingssystemet

Det er utarbeidet felles retningslinjer for dokumentasjon og arkivering av gjennomførte evalueringer av studieprogram og emner. Dette arbeidet vil bli videreført i 2015, og vurdert revidert i forhold til fusjon med NTNU i 2016.

6 Vedlegg

6.1 Oppstartsundersøkelse

Jfr. Dokument 14/00781-2

6.2 Studiebarometeret

<http://www.nokut.no/Studiebarometeret>

6.3 Studie og emneevalueringer

Jfr. Sak 14/00781